
Model de analiză diagnostic a rezultatelor societății comerciale

Conf. univ. dr. Mădălina-Gabriela ANGHEL(madalinagabriela_anghel@yahoo.com)

Universitatea „Artifex” din București

Drd. Andreea-Ioana MARINESCU (marinescu.andreea.ioana@gmail.com)

Academia de Studii Economice din București

Abstract

Societatea comercială își desfășoară activitatea în timp urmărind desigur obținerea celor mai bune rezultate. Desigur, proprietarii, acționarii sau managementul societății trebuie să fie preocupați de întreaga activitate economică și comercială a societății să fie conformă cu cerințele la zi ale pieței, și pe această cale, să se asigure obținerea de rezultate pozitive. Diagnosticarea nu este altceva decât o analiză financiară a unei perioade de timp, apreciată în mod corespunzător din punct de vedere al trăsăturilor perioadei respective, pentru a constata modul în care, societatea respectivă, a reușit să valorifice factorii de producție de care dispune (capital, resurse umane și financiar-materiale) pentru a obține rezultate dintre cele mai bune. Desigur, o serie de factori pot frâna evoluția activității unei societăți comerciale dar, aceasta trebuie interpretată pe baza unui sistem de indicatori statistico-economici care să fie provozi în strânsa corelație care există între ei și în felul acesta să se identifice perspectivele certe în baza cărora pot să apară îmbunătățiri. Analiza-diagnostic trebuie să aibă la bază în primul rând analiza financiară adică cifra de afaceri, structura veniturilor și a cheltuielilor care prin corelare și prin prezentare paralelă să dea o imagine clară asupra modului în care societatea comercială își atinge scopul pe care și l-a propus. În cadrul acestei analize trebuie avută în vedere analiza stocurilor intermediare de gestiune care trebuie să fie conforme cu nevoile de continuare a activității pe un nivel superior de către societatea comercială. O serie de indicatori sunt specifici acestui diagnostic financiar și ei sunt prezentați în acest articol.

Cuvinte cheie: *diagnostic, societate comercială, active, pasive, structură financiară, creanțe*

Clasificarea JEL: D12, O12

Introducere

Acest articol are la bază identificarea condițiilor care pot determina îmbunătățirea activității financiare a oricărei societăți comerciale. În fond, când spunem diagnostic nu este greșit dacă ne gândim și la diagnosticul pe

care îl expune un medic în legătură cu starea de sănătate a unei persoane sau a unei grupe de persoane. În articol se prezintă pe larg situația financiară a unei firme, unei societăți comerciale, desigur exemplu luat pe baza datelor respectivei firme este unul care poate fi înlocuit cu oricare altul deoarece, evoluția și interpretarea datelor este identică. Astfel, în fiecare caz putem vorbi despre active imobilizate, active circulante sau alte active. Putem calcula indicatori pe baza acestor mărimi. Mai departe se arată rolul pe care îl joacă dinamica activelor curente la nivelul strategiei și stabilității unei firme precum și situația diagnostic a existenței unor datorii deosebite la nivelul societății respective. În articol se face o interpretare corectă a structurii datoriilor pe furnizori, creditori, bugetul de stat, credite bancare și alte obligațiuni tocmai pentru a reliefa direcțiile în care trebuie să se orienteze activitatea factorului de decizie. Analiza rezultatelor financiare reprezintă pilonul de bază al analizei care se face la nivelul unei societăți. Sunt prezentate în acest sens datele pe baza cărora s-au calculat coeficienții marginali care să evidențieze situația în care se află entitatea analizată. Interpretarea rezultatului exploatarei sau a rezultatului brut este esențial în stabilirea unui diagnostic cât mai precis, cât mai bine formulat privind activitatea unei societăți. Articolul este însoțit de o serie de grafice și tabele cu date care interpretate sugerează modelul care trebuie utilizat într-o analiză-diagnostic a rezultatelor financiare ale societății comerciale.

Literature review

Anghel (2015), precum și Anghelache, Anghelache și Kralik (2012) au tratat aspecte ale analizei rezultatelor firmei. Anghel (2014) a aplicat un sistem de indicatori asupra activității unei entități economice. Anghelache, Pagliacci și Mitruț (2015) au utilizat instrumentarul statistic-econometric în analiza unei societăți comerciale. O temă similară este studiată de Davis (2002) și Gheorghiu (2012). Anghelache (2006) a evidențiat metode de analiză diagnostic a performanțelor unei firme. Boshnakov și Iqelan (2009) au prezentat elemente ale seriilor de timp. Chetty (2009) a prezentat aspecte ale studiului bunăstării. Neslehova (2007) a analizat aspecte ale corelației. Yin (2009) a studiat aplicarea modelelor econometrice în analizele economice.

Metodologie, date, rezultate și discuții

În baza bilanțurilor anuale furnizate de societate, precum și a rezultatelor economico-financiare pe perioada $N-N+2$ s-a putut caracteriza evoluția societății în această perioadă. Se poate aprecia că acest tablou de rezultate reprezintă finalul întregii activități economice și comerciale a societății, fiind imaginea cea mai fidelă a întregii activități depuse de societate.

La nivel macroeconomic această perioadă a reprezentat etapa esențială în evoluția întregii activități în România și a fost plină de frământări pe toate planurile, inclusiv cel economic.

Aprecieră obiectivă a performanțelor societății este foarte greu de făcut pentru că integrarea ei în sistemul economic național are ca trăsătură suportarea tuturor influențelor generate de conexiunile în sistem. Această perioadă a marcat o scădere a activității economice în România.

Într-o primă comparație se poate face analiza activului și pasivului societății pe perioada parcursă, rezultând următoarele date:

Analiza structurii activului societății „Alpha Auto S.R.L.

Tabel nr. 1

Specificație	N	N+1	N+2
Total activ	100%	100%	100%
a) active imobilizate	9,53%	11,53%	12,32%
b) active circulante	87,69%	87,64%	87,68%
c) alte active	2,78%	0,83%	0%

O primă constatare care se poate face este că datorită obiectului de activitate al societății, ponderea activelor circulante este mare, fiind în jur de 87% în anii N-N+2 și se menține aproximativ constantă, în timp ce activele imobilizate reprezintă 9,53%-12,32% din totalul activelor. Se remarcă o creștere a activelor imobilizante, dar nu prin scăderea celor circulante ci prin reducerea altor active.

Activul total al societății a fost la 31.12.N+2 de 11,732 mii lei cu 908,054 mii lei mai puțin față de valoarea înregistrată la sfârșitul anului precedent, întrerupând evoluția ascendentă începută în anii anteriori. Situația societății comerciale reflectă deci o reducere importantă a activelor totale; pentru aprecierea corectă a evoluției utilizărilor patrimoniale fiind necesară analiza grupelor de bază care contribuie la această stare a patrimoniului:

- active imobilizate: creștere în anul N+1 față de anul N ca urmare a investițiilor efectuate privind grupa clădirilor, gruparea mașinilor și mijloacelor de transport (plus 176.348 mii lei suma netă) și grupa altor imobilizări corporale, precum și a majorării valorii imobilizărilor financiare cu 982 mii lei. În anul N+2 au loc creșteri ale valorii imobilizărilor necorporale și ale valorii imobilizărilor financiare. Activele imobilizate sunt reprezentate, în proporție de 85% de imobilizările corporale, în cadrul cărora terenul deține o pondere de 54%.

- active circulante: înregistrează o dinamică inconstantă, de creștere în N+1 față de N, respectiv, de scădere în N+2 față de N+1, scăzând totuși, cu 1,6% în intervalul N -N+2.

- alte active: diminuarea la zero a intervalului analizat, de la 331,7 mii lei în N și 105,4 mii în N+1, fiind reprezentate, în marea lor majoritate, de decontări din operații în curs de clarificare.

Creșterile diferite de valoare la anumite posturi de bilanț au avut ca efect modificări structurale ale maselor patrimoniale.

Astfel, ponderea imobilizărilor totale crește de la 9,5%, cât se înregistra în anul N, la 11,5% în anul N+1, respectiv, 12,3% în anul N+2. Această pondere este specifică societăților cu activitate în ramura comerțului, această activitate solicitând imobilizări de natura mobilierului de prezentare a mărfurilor și a mijloacelor de transport și desfășurându-se în spații închiriate. În aceste condiții, elementele care au imprimat scăderea activului firmei au fost activele curente, impunându-se analiza mai atentă a acestora.

Dinamica activelor circulante

Tabel nr. 2
-mii lei-

Specificație	N	N+1	N+2
Total Active Circulante	104.577,38	110.775,93	102.862,40
a) stocuri	69.773,75	89.963,60	88.126,76
b) creanțe	28.519,21	14.925,27	10.882,46
c) disponibilități	6.284,42	5.887,06	3.853,18

După cum se poate observa cele mai mari scăderi s-au înregistrat de către creanțe și disponibilitățile bănești, fapt ce a făcut ca ponderea stocurilor în totalul activelor circulante să crească de la 66.72% (cât se înregistra în N) la 81.21% (în anul N+1), respectiv, la 85.67% în anul N+2.

Situația se explică prin aceea că în perioada analizată societatea și-a redus volumul desfacerilor, și, pentru a se proteja față de variațiile de curs valutar, a constituit stocuri mai mari, acestea nefiind generatoare de costuri ridicate de stocare (piesele de schimb Auto nu necesită condiții speciale de păstrare, cu volum mic și valoare mare, iar frecvența aprovizionărilor este scăzută). De asemenea, societatea a derulat o mai bună politică de încasare a creanțelor, volumul acestora diminuându-se considerabil în termeni reali.

Din tabelul anterior rezultă o scădere a activelor circulante de 1,64%), la 10.286,24 mii lei în N+2, comparativ cu 10.457,73 mii lei în anul N.

Din punct de vedere structural ponderea cea mai mare, în perioada N-N+2, revine stocurilor (85.67%) din active circulante în N+2, înregistrându-se o tendință de creștere a acestei ponderi de la 66.72%, cât era în anul N).

Creanțele (10.58% din active circulante în N+2, înregistrându-se o scădere a acestora de la 27.27% cât era în anul N) ocupa un loc secund în ordinea importanței, iar disponibilitățile bănești (3.75% din active circulante în anul N+2, înregistrându-se o scădere a acestora de la 6.01 % cât era în anul N) sunt pe ultimul loc.

Evoluția trebuie interpretată în funcție de factorii de influență. Astfel, stocurile, care dețin ponderea majoritară, înregistrează o încetinire cu 21 de zile a vitezei de rotație de la 170 zile (N) la 191 zile (N+2). În același timp, perioada de încasare a creanțelor scade cu 46 de zile (de la 70 zile în anul N la 24 zile în anul N+2) ca urmare a reducerii cantităților cumpărate, dar și ca urmare a derulării de către management a unei politici de supraveghere strictă a respectării termenelor de plată.

Putem considera, în aceste condiții, că reducerea lichidității activelor societății "Alpha AUTO" S.R.L. București poate fi încă îmbunătățită.

Analiza structurii pasivului societății «Alpha Auto» S.R.L.

Tabel nr. 3

Specificație	N	N+1	N+2
TOTAL PASIV	100,00%	100,00%	100,00%
a) capital propriu	3,03%	14,90%	16,05%
b) obligații (datorii curente)	96,97%	85,10%	83,90%
c) alte pasive	0%	0%	0,05%

O altă constatare este că ponderea capitalului propriu în totalul pasivelor a cunoscut o creștere în intervalul N-N+2, determinate de creșterea accentuată a fondurilor proprii în anul N+1, pe seama repartizării profiturilor obținute de către societate, dar și de majorarea cu 23.5 milioane a capitalului social înregistrată în anul N+1. Ponderea lor în totalul surselor de finanțare a activului a cunoscut, prin urmare, o evoluție accentuată în perioada analizată (de la 3,03% în N la 14,9% în N+1, respectiv, 16,05% în N+2).

Societatea nu a constituit provizioane pentru riscuri și cheltuieli în perioada analizată.

Sursele temporar atrase (obligații curente) au scăzut în perioada analizată atât din punct de vedere absolut, cât și relativ, reprezentând ca pondere în N+2 83,90% din total pasiv (de la 96,97%) în N și 85,10% în N+1), niveluri ce implică riscuri importante în ceea ce privește aprecierea participării capitalului atras la finanțarea afacerii.

Dinamica obligațiilor curente

Tabel nr. 4
-mii lei-

Specificație	N	N+1	N+2
Obligații curente-total	11.564,186	10.756,368	9.842,551
Furnizori	5.402,876	4.908,379	5.281,312

Se constată o scădere, în perioada N÷N+2, cu 14,89% a obligațiilor curente (de la 11.564,186 mii lei în anul N la 9.842,551 mii lei în anul N+2. Această scădere este mai accentuată decât scăderea activelor circulante (acestea au scăzut, în aceeași perioadă, cu 1,64%) situație ce reflectă faptul că politica investițională din ultimii ani a fost susținută în principal din fondurile proprii ale societății. Evoluția prezentată este marcată inclusiv de evoluția datoriilor fiscale și sociale.

Situația datoriilor la 31.12.N+2

Tabel nr. 5
- mii lei-

Nr. Crt.	Specificație	Suma	% în obligații
1.	Furnizori	5.281,312	53,66%
2.	Creditori diverși	132,394	1,35%
3.	Datorii către bugetul statului	80,842	0,82%
4.	Alte obligații	4.223,003	42,90%
5.	Credite bancare pe termen scurt	125,000	1,27%
	TOTAL DATORII	9.842,551	100,00%

Referitor la structura datoriilor societatea a recurs permanent, în perioada analizată, la finanțarea activelor cu credite bancare pe termen scurt într-o proporție redusă, nivelul acestora în N+2 fiind de 125.000 mii lei, respectiv, 1,27% din totalul datoriilor societății. în anul N+1, creditele bancare pe termen scurt au reprezentat 14,61 % din totalul obligațiilor societății comerciale, aceasta fiind ponderea cea mai ridicată din cadrul perioadei de analiză. Aceste aspecte caracterizează politica de finanțare cu credite bancare a firmei, ca fiind o politică cu grad redus de risc, societatea apelând la aceste credite numai pentru a face față unor situații excepționale. Societatea nu a întâmpinat dificultăți în rambursarea acestor credite (ratele au fost achitate la scadențele prevăzute, fără a fi plătite penalități de întârziere de plată). De asemenea, se constată o creștere cu 6,94% a ponderii obligațiilor comerciale în intervalul N-N+2.

Structura datoriilor

Tabel nr. 6
-procente-

Specificație	N	N+1	N+2
Furnizori	46,72%	45,62%)	53,66%
Creditori diverși	0,00%	3,72%	1,35%
Datorii către bugetul statului	0,00%	4,46%	0,82%
Alte obligații	47,89%	31,58%	42,90%
Credite bancare pe termen scurt	5,39%	14,62%	1,27%
TOTAL DATORII	100,00%	100,00%	100,00%

Deși volumul obligațiilor este important (10.756 mii. lei în anul N+1) nu sunt înregistrate plăți restante, societatea achitându-și la timp datoriile.

Evoluția mărimii relative a obligațiilor comerciale, comparativ cu cifra de afaceri, a determinat o scădere a duratei de achitare a datoriilor către furnizori de-a lungul perioadei analizate, de la 132 zile în N la 105 zile în N+1, respectiv, la 115 zile în N+2. Societatea are încheiate contracte cu furnizorii, având stipulate termene de plată cuprinse între 30 și 60 de zile, fondurile necesare achitării la termen a obligațiilor comerciale fiind acoperite de capitalul de lucru (fondul de rulment) propriu, și de activele curente cu lichiditate foarte mare (disponibilități în cont, în casa, etc).

Evoluția indicatorilor de lichiditate ca măsură între valorile specifice ale activelor și pasivelor curente este redată în tabelul următor.

Evoluția indicatorilor de lichiditate

Tabel nr. 7

Indicator	N	N+1	N+2
Lichiditatea curentă	0,86	0,90	1,03
Lichiditatea rapidă	0,29	0,17	0,15
Lichiditatea la vedere	0,052	0,048	0,039

În acest context, lichiditatea firmei a implicat niveluri și tendințe favorabile în intervalul analizat, valorile înregistrate la 31.12.N+2 fiind totuși, mai mici decât marjele de siguranță recomandate în literatura de specialitate (lichiditatea generală a societății = 1,03 comparativ cu un prag de siguranță egal cu 1,6-2 ; lichiditatea rapidă = 0,15 comparativ cu marja de siguranță egală cu 0,8-1). Aceste niveluri generează riscuri ridicate în condițiile în care lichiditatea rapidă confirmă acoperirea obligațiilor în proporție de doar 15%.

Cifra de afaceri realizată în anul N+2 a fost de 16,580 mii. lei, față de o cifră de afaceri de 16,828 mii. lei realizată în anul N+1. Contribuția majoră

în realizarea cifrei de afaceri revine, normal, vânzării de mărfuri (99,5%).

Ca pondere în total venituri cifra de afaceri reprezintă 98,3% în N+2, față de 99,6% cât se înregistra cu un an în urmă, nivelul înregistrat fiind influențat de volumul mai ridicat față de N+2 al veniturilor extraordinare și a celor financiare.

Structura veniturilor

Tabel nr. 8
-procente-

Specificație	N	N+1	N+2
Total venituri	100%	100%	100%
1. Exploatare	99,073%	99,647%	98,356%
- cifra de afaceri	99,073%	99,647%	98,301%
- producția stocată	0%	0%	0%
- alte venituri	0%	0%	0,055%
2. Financiare	0,927%	0,305%	0,494%
3. Extraordinare	0%	0,408%	1,149%

Analiza structurală a veniturilor evidențiază reducerea ușoară a ponderii cifrei de afaceri în total venituri în intervalul analizat. Ponderea veniturilor financiare este redusă, aceasta oscilând în jurul valorii de 0,5%>. Veniturile din dobânzi reprezintă principala categorie de venituri financiare.

Analiza dinamică a rezultatelor obținute de societatea comercială pune în evidență scăderi reale ale cifrei de afaceri, cu 8,2% în anul N+1 față de anul N și cu 43,1 % în anul N+2 față de anul N+1, scăderea globală a volumului de activitate în perioada N-N+2 fiind de 47,4%.

Dinamica cifrei de afaceri în perioada N-N+2 este prezentată în tabelul următor:

Dinamica cifrei de afaceri

Tabel nr. 9
-mii lei-

Specificație	N	N+1	N+2
Cifra de afaceri	14.741	16.828	16.580
Venituri totale	14.879	16.888	16.867

Cheltuielile totale au fost în N+2 de 16,190 mii. lei, în creștere cu 13% față de cheltuielile efectuate în anul N+1 (14,309 mii. lei). Ponderea cea mai mare o dețin, firesc, cheltuielile de exploatare, acestea reprezentând peste 80% din totalul costurilor pe parcursul întregii perioade analizate.

În condițiile în care veniturile totale au înregistrat o scădere cu 0,1% (în termeni nominali), creșterea cheltuielilor totale cu 13% a avut ca efect reducerea puternică a marjei profitului brut.

Creșterea cheltuielilor totale a fost determinată în principal de creșterea cheltuielilor financiare, care au crescut cu 88%) în anul N+2 față de anul precedent ca urmare a influențelor negative determinate de evoluția cursului valutar (cheltuielile generate de diferențele de curs valutar au crescut în N+2 de 2,45 ori, de la 897.773 mii lei - N+1- la 2.200.516 mii lei -N+2). Nivelul cheltuielilor financiare a oscilat între 9,5% și 15,8% din totalul cheltuielilor în perioada N-N+2, în cadrul acestora ponderea covârșitoare revenind cheltuielilor generate de diferențele de curs valutar.

Cheltuielile pentru exploatare au crescut și ele, cu 6,7%> în anul N+2 față de anul N+1, iar cheltuielile extraordinare au înregistrat o diminuare cu 21,9% (de la 634.481 mii lei în N+1 la 495.530 mii lei în N+2).

Pe baza indicilor de evoluție a veniturilor și cheltuielilor de exploatare s-a determinat eficiența exploatarei în anul N+2 comparativ cu anul N+1, în anul N+1 comparativ cu N, respectiv în anul N comparativ cu anul 2006.

Nivelul coeficientului marginal (venituri exploatare/cheltuieli exploatare) a fost supraunitar numai în anul N din cadrul perioadei de analiză, valorile din anii următori reflectând o eficiență a exploatarei mai scăzută, datorită adaptării mai lente a cheltuielilor față de modificarea veniturilor.

Dinamica favorabilă a rezultatului exploatarei s-a manifestat în întreaga perioadă analizată, așa cum se observă în tabelul următor:

Coeficientul de eficiență și rate de rentabilitate

Tabel nr. 10

	-procente		
Specificație	N	N+1	N+2
Coeficientul marginal	1,006	0,941	0,924
Rentabilitatea exploatarei	31,12%	26,82%	20,80%
Rate de eficiență (% în venit, exploatare)			
a) materiale	2,47%	3,96%	4,38%
b) mărfuri	48,24%	48,98%	45,56%
c) utilități	0,15%	0,33%	0,50%
d) impozite, taxe	0,69%	0,21%	0,53%
e) salarii	3,32%	4,57%	4,69%
f) amortizări	0%	0%	0,29%
g) servicii prestate de terți	13,59%	14,92%	23,18%
h) alte cheltuieli de exploatare	0,41%	0,22%	0,06%

Structura de cost cuprinde următoarele componente (N+2, % în veniturile exploatării):

- costul mărfurilor vândute (45,56%), în scădere ușoară față de anul anterior (48,98%) reflectând o scădere a costului mediu al mărfurilor vândute;
- costul cu serviciile prestate de către terți (23,18%) cunosc o tendință de creștere puternică a ponderii în perioada analizată (de la 14,92 în N+1 la 23,18 în N+2). Ponderea mare este specifică societăților ce își desfășoară activitatea în spații închiriate;
- costurile cu personalul (4,69%), în creștere ușoară față de perioada precedentă (în N+1 aceste costuri reprezentau 4,57%).

Rezultatul brut în anul N+2 a fost de 677.404 mii lei, în scădere evidentă față de anul precedent când s-a înregistrat profit brut de 2.578,867 mii lei. Impact negativ într-o proporție semnificativă au exercitat în perioada analizată atât rezultatul financiar, cât și cel extraordinar, acestea diminuând rezultatul exploatării în perioada analizată. De remarcat ponderea majoritară a rezultatului exploatării în determinarea rezultatului brut al societății în perioada N - N+2.

Evoluția rezultatului

Tabel nr. 11
-mii lei

Specificație	N	N+1	N+2
Rezultatul exploatării	4.587,531	4.512,982	3.451,080
Rezultatul financiar	-1.268,764	-1.307,819	-2.471,933
Rezultatul extraordinar	-386,705	-626.296	-301,743
Rezultatul brut	2.932,062	2.578,867	677,404

Pe baza informațiilor analizate rezultă o dinamică nesatisfăcătoare a soldurilor intermediare de gestiune:

- Marja comercială se reduce datorită scăderii eficienței costurilor, și reprezentând 25,82% în anul N+2, față de 31,66% în anul N+1 și 35,42% în anul N.
- Excedentul Brut din Exploatare (EBE) are o tendință descrescătoare în perioada N-N+2, de la 31,41% în N la 26,88% în N+1, respectiv, 20,60% în N+2.
- Rezultatul brut poartă amprenta rezultatului financiar și a celui extraordinar (negative), marja rezultatului brut înregistrând o scădere cu 11,24% în anul N+2 față de anul N+1.

Modificările survenite în structurile patrimoniale și în rezultatele economico-financiare, atât ca urmare a mediului economic instabil, cât și a

managementului și politicii financiare, au detenninat evoluții nesatisfăcătoare în perioada N-N+2.

Rentabilitatea costurilor totale înregistrează o tendință de scădere în perioada analizată, mai accentuate în anul N+2 față de N+1 (de la 10,47% în anul N+1 la 2,43% în N+2).

Rentabilitatea activelor a avut o pantă descrescătoare, urmând aceeași tendință ca și rentabilitatea costurilor (scădere mai puternică în perioada N-N+2 de la 20,4% la 5,77%), coborând (în anul N+2) sub nivelul recomandat de minim 10 %.

Rentabilitatea capitalului propriu înregistrează niveluri bune, valoarea acestui indicator fiind influențată de volumul activității desfășurate și de nivelul capitalului social al societății.

O modalitate de analiză factorială (utilizată în sistemul anglo-saxon), evidențiază trei factori de influență asupra ratei de rentabilitate a capitalurilor proprii:

- a) poziția pe piață a societății, precum și specificul sectorului de activitate (reglementări în domeniu, indice de concentrare a concurenței, bariere de intrare/ieșire, accesul la resurse etc.) prin indicatorul marjă de profit asupra veniturilor = $\text{Profit net} / \text{Venituri}$
- b) calitatea managementului, prin abilitatea de a realiza o rotație a activului total care să maximizeze valoarea întreprinderii, și implicit rata rentabilității = $\text{Venituri} / \text{Activ total}$
- c) utilizarea surselor financiare străine pentru finanțarea și creșterea activității = $\text{Activ total} / \text{Capital propriu}$.

Evoluția rentabilității financiare

Tabel nr. 12

Specificație	N	N+1	N+2
<i>Rentabilitatea financiară</i>	696,51%	79,54%	20,84%
1. Marja de profit	16,94%	8,87%	2,33%
2. Rotația activului	1,25	1,34	1,44
3. Pârghia financiară	32,96	6,71	6,23

Se constată că la realizarea rentabilității capitalului contribuția factorilor și dinamica acestora este diferită. Un rol important revine factorului marja de profit, aceasta înregistrând valori în scădere dramatică în perioada analizată. Indicatorul «pârghie financiară» atestă că societatea a recurs în proporții importante la capitalul atras și împrumutat.

Unul din indicatorii ce pot asigura creșterea profitabilității îi reprezintă factorul „rotația activului”, respectiv asigurarea unui volum de vânzări care să

permite peste 2 rotații pe an a activului total (în baza recomandărilor din teoria și practica economico-financiară pentru acest sector de activitate), nivel ce nu a fost atins, așa cum se observă, de-a lungul întregii perioade analizate.

Alături de situația celorlalți indicatori de rentabilitate: rentabilitatea activului, rentabilitatea costurilor, profitul pe salariat, concluzionăm un randament redus, în anul N+2, pentru susținerea financiară corespunzătoare a factorilor de producție. Niveluri sigure au fost atinse în anul N și chiar în anul N+1 (marje de profit de 17%, respectiv, 9%, superioare mediei sectorului).

Analiza economico-financiară efectuată pe perioada N÷N+2 a dus la următoarele concluzii:

- Puncte tari: realizarea echilibrului financiar pe termen scurt prin corelarea corectă a duratei de încasare a creanțelor cu durata de achitare a datoriilor; adaptarea volumului activelor și pasivelor curente la evoluția volumului de activitate (la o scădere reală cu 47,4% a cifrei de afaceri în perioada N÷N+2 are loc o scădere reală cu 56,8% a active lor circulante și cu 62,6% a obligațiilor curente); societatea nu a apelat la credite bancare pe termen lung; rata datoriilor totale reflectă capacitatea activelor societății de a acoperi sursele temporare atrase și creditele.

- Puncte slabe: scăderea reală a cifrei de afaceri și a veniturilor totale ale societății atât în anul N+1, cât și în anul N+2; gradul ridicat de îndatorare a capitalului propriu; tendința către necorelarea evoluției costurilor de exploatare cu veniturile generate de activitatea societății înregistrate în perioada N÷N+2; impactul puternic nefavorabil al rezultatului financiar (datorat cheltuielilor generate de diferența de curs valutar) asupra rezultatului braț al societății de-a lungul perioadei analizate.

Plecând de la realizările anilor precedenți, precum și a bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul N+3, s-au previzionat veniturile și cheltuielile pe perioada N+3÷N+4, respectiv profitul net obținut, avându-se în vedere atingerea obiectivului principal al conducerii societății «ALPHA AUTO» S.R.L. de a reveni la evoluția pe care o avea firma anii N÷N+1, anul N+2 fiind considerat o excepție.

Luând în considerare premisele de definire a evoluției viitoare a societății comerciale, precum și a principalilor factori de influență a vânzărilor ce se întrevăd în perspectiva s-au elaborat niveluri ale prognozei.

Din analiza prognozei veniturilor și cheltuielilor pentru anii N+3÷N+4, rezultă următoarele:

- ponderea covârșitoare în structura veniturilor revine, în continuare, vânzării de mărfuri;

- nu se prevăd modificări majore în structura cheltuielilor în intervalul N+3÷N+4, ponderea cea mai mare revenind cheltuielilor privind

mărfurile (60,40% în totalul cheltuielilor în anul N+3, respective 60,90% în anul N+4);

- evoluția viitoare a activității în cadrul acestui scenariu de previziune prevede o creștere a pieții societății și în anii N+3÷N+4, cifra de afaceri realizată în acest an urmând a fi cu 21,24% mai mare decât cifra de afaceri realizată în anul N+2, anul N+3 se dorește a fi un an de relansare a societății. Începând cu N+4, se dorește continuarea creșterii activității, cifra de afaceri urmând a crește cu 12% față de anul N+3; societatea dorește creșterea cifrei de afaceri cu 11-12% pe an.

- pe ansamblu se prevede o îmbunătățire a profitabilității societății pe seama reducerii ușoare a ponderii cheltuielilor cu serviciile prestate de către terți și a cheltuielilor financiare;

- nivelul amortizărilor calculate corespunde volumului imobilizărilor amortizabile și duratei lor normale de viață, fiind estimată la nivelul sumei înregistrate în anul N+2;

- se prevede menținerea numărului de salariați;

- nu se prevede contractarea de noi împrumuturi;

- cota de impozitare a profitului considerată este de 16%.

Concluzii

Din acest articol se desprind o serie de concluzii dintre care amintim pe aceea că analiza diagnostic a devenit din ce în ce mai mult o modalitate de analiză la nivel micro și macroeconomic a situației financiare. Dintre toate componentele (factori ai producției) rezultă foarte clar că toate sunt importante dar rolul cel mai important îl au resursele financiar-materiale ale unei țări, ale unei ramuri, ale unui agent economic sau dacă vreți, ale unei organizații cu diferite funcții în activitatea statală. Concluzia care se desprinde este că periodic adică de ce nu, anual, această analiză diagnostic a rezultatelor financiare trebuie să constituie un element de sfârșit al exercițiului financiar, dar și de început pentru exercițiul financiar următor. O altă concluzie pertinentă este aceea că un diagnostic al rezultatelor financiare nu se poate realiza decât pe seama unui sistem de indicatori bine corelat care să pună în evidență modul în care evoluează economia unei anumite societăți comerciale sau la nivelul unei ramuri sau a întregii economii naționale. Pe baza analizei diagnostic se pot prefigura elemente de trend privind evoluția viitoare a agentului economic, societate comercială supusă analizei.

Bibliografie

1. Anghel, M.G. (2015). *Analiză financiar-monetară*, Editura Economică, București
2. Anghel, M.G. (2014). The System of Financial Analysis Indicators Applying to the Activity run by an Economic Agent. *Romanian Statistical Review Supplement*, 7, 75-83
3. Anghelache, C., Pagliacci, M., Mitruț, C. (2015). Statistical-Econometric Models used in Economic Analysis. *Romanian Statistical Review – Supplement*, 4, 9-15
4. Anghelache, C., Anghelache, G.V., Kralik, L. (2012). Model for the Analysis of the Commercial Company Performance. *Romanian Statistical Review, Supplement*, 269-279
5. Anghelache, C. (2006). *Posibilități de analiză diagnostic a performanțelor unei firme*, Simpozion Internațional „Dezvoltarea Economică Durabilă. Management competitiv și eficiență economică”, Editura Artifex, decembrie 2006, 20-36
6. Boshnakov, G.N., Iqelan, B.M. (2009). Generation of Time Series with Given Spectral Properties. *Journal of Time Series Analysis*, 30 (3), 349-368
7. Chetty, R. (2009). Sufficient Statistics for Welfare Analysis: A Bridge Between Structural and Reduced-Form Methods. *Annual Review of Economics*, 1 (1), 451-488
8. Davis, C.S. (2002). *Statistical Methods for the Analysis of Theoretical Measurements*, Springer, Berlin
9. Diebold, F., Kilian, L., Nerlove, M. (2006). *Time Series Analysis*, PIER Working Paper No 06-019
10. Gheorghiu, Al. (2012). *Analiza economico-financiară la nivel microeconomic*, Editura Economică, București
11. Neslehova, J. (2007). On Rank Correlation Measures for Non-Continuous Random Variables. *Journal of Motivational Analysis*, 98 (3), Oxford, Marea Britanie
12. Yin, J. (2009). *Econometric model of underground Economy Scale Estimation*, International Journal of Nonlinear Science